

Обґрунтування щодо прийняття постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії»

У зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022 та від 17 травня 2022 року № 341/2022, в умовах військового стану та агресії російської федерації проти України, виникли низка нерегульованих питань, зокрема у функціонуванні ринку електричної енергії.

Слід зазначити, що НЕК «УКРЕНЕРГО» (далі – ОСП) інформувало, що в умовах воєнного стану виникла ситуація з нестабільним інформаційним обміном по основним каналам зв'язку. За результатами аналізу надання постачальнику послуги із зменшення навантаження ВДЕ з підтримкою (далі – ППВДЕ) команди на зменшення навантаження виявлено значну кількість випадків з суттєвою розбіжністю між часом надання диспетчером ОСП команди та часом отримання ППВДЕ команди на зміну навантаження, що зафіксована в системі керування обмеженнями ВДЕ. Крім цього, за інформацією ОСП, перевірка розрахунків обсягів не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд ОСП вимагає додаткового часу на комунікацію з учасниками ринку для узгодження вихідних даних та отриманих результатів розрахунків, що в свою чергу призвело до затримки або відсутності підписаних актів приймання-передачі наданих послуг зі зменшення навантаження між НЕК «УКРЕНЕРГО» та ППВДЕ.

Слід звернути увагу, що значна кількість актів приймання-передачі частки відшкодування вартості врегулювання небалансу електричної енергії ДП «ГАРАНТОВАНОГО ПОКУПЦЯ» з лютого 2022 року не містять дані щодо обсягів не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження продавців.

З метою врегулювання питання пов'язаних з інформаційним обміном між учасниками ринку та розрахунку частки відшкодування вартості врегулювання небалансу електричної енергії у період з лютого по червень 2022 року (включно) Департамент енергоринку розробив проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії» (далі – Проєкт постанови).

Проєкт постанови, що має ознаки регуляторного акта, був схвалений на відкритому засіданні НКРЕКП 21 червня 2022 року.

Зауваження та пропозиції до Проєкту постанови, що надійшли від заінтересованих осіб до НКРЕКП у період з 24 червня 2022 року по 04 липня 2022 року та попередня позиція НКРЕКП, у формі таблиці узагальнені зауваження, були оприлюднені 05 липня 2022 року на офіційному вебсайті НКРЕКП.

На виконання вимог положень статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах

енергетики та комунальних послуг» та Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, НКРЕКП 11 липня 2022 року проведено відкрите обговорення (розгляд зауважень та пропозицій) Проекту постанови. Протокол відкритого обговорення разом з таблицею узгоджених позицій до Проекту постанови оприлюднено 20 липня 2022 року на офіційному вебсайті НКРЕКП в мережі Інтернет.

Ураховуючи вимоги частини другої статті 2 Закону України «Про ринок електричної енергії», Проект постанови направлено на розгляд до Антимонопольного комітету України, який листом від 07 липня 2022 року № 128-06/01-115-НПА надав погодження без зауважень та пропозицій.

Враховуючи зазначене, Департамент енергоринку пропонує прийняти постанову НКРЕКП **«Про затвердження Змін до Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії»**.

**Заступник директора
Департаменту енергоринку**

І. Сідоров

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про затвердження Змін до Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 26 квітня 2019 року № 641 (далі – Порядок), що додаються.

2. До 01 серпня 2022 року (включно) оператору системи передачі надати гарантованому покупцю підписані кваліфікованим електронним підписом уповноваженої особи погодинні обсяги не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд оператора системи передачі на зменшення навантаження продавців у кожній торговій зоні для кожної генеруючої одиниці (із зазначенням ЕІС-коду типу W) продавців, що входили до балансуючої групи гарантованого покупця, за період з лютого по червень 2022 року (включно) відповідно до Порядку.

3. До 31 грудня 2022 року (включно) врегулювати правовідносини, що виникли з дати введення воєнного стану в Україні, введеного відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 (зі змінами), відповідно до змін до Порядку, затверджених цією постановою, між:

оператором системи передачі та постачальниками послуг зі зменшення навантаження у частині надання послуги зі зменшення навантаження виробником, який здійснює продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом;

оператором системи передачі та гарантованим покупцем у частині інформаційного обміну про обсяги електричної енергії, не відпущеної генеруючими одиницями виробників, що здійснюють продаж за «зеленим» тарифом, у результаті виконання команд оператора системи передачі на зменшення навантаження, та корегування вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії;

гарантованим покупцем та виробниками, що здійснюють продаж за «зеленим» тарифом, в частині відшкодування частки вартості врегулювання небалансу гарантованого покупця.

4. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Костянтин Ущатовський

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

№ _____

Зміни до Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії

1. У главі 9:

1) абзаци четвертий та п'ятий пункту 9.3 викласти в такій редакції:

«У випадку отримання оновлених даних комерційного обліку по генеруючих одиницях продавця або споживача за «зеленим» тарифом р, що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця, та/або у випадку отримання від ОСП оновлених даних щодо погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження здійснюється перерахунок обсягу відшкодування з урахуванням таких даних.

Коригуючий платіж за відшкодування продавцем або споживачем за «зеленим» тарифом р, що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця, гарантованому покупцю частки вартості врегулювання небалансу гарантованого покупця визначається як арифметична різниця між платежем за відшкодування продавцем або споживачем за «зеленим» тарифом р, що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця, гарантованому покупцю частки вартості врегулювання небалансу гарантованого покупця в усіх торгових зонах за розрахунковий місяць, що розрахований на підставі оновлених даних комерційного обліку по генеруючих одиницях продавця або споживача за «зеленим» тарифом, що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця, та/або оновлених даних щодо погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження, та платежем за відшкодування продавцем або споживачем за «зеленим» тарифом р, що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця, гарантованому покупцю частки вартості врегулювання небалансу гарантованого покупця в усіх торгових зонах за розрахунковий місяць, що розрахований на підставі попередніх даних комерційного обліку та/або обсягів не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження по генеруючих одиницях продавця або споживача за «зеленим» тарифом, що входять до балансуєчої групи гарантованого покупця.»;

2) пункт 9.4 викласти в такій редакції:

«9.4. ОСП не пізніше робочого дня, що передує 15 числу місяця, наступного за розрахунковим, надає гарантованому покупцю з накладанням КЕП уповноваженої особи погодинні обсяги не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження продавців у кожній торговій зоні для кожної генеруючої одиниці (із зазначенням ЕІС-коду типу W) продавців, що входять до балансуєної групи гарантованого покупця, $\Delta W_{z,t}^e$ за розрахунковий місяць.

ОСП передає гарантованому покупцю дані, які зазначені в підписаних актах приймання-передачі наданих послуг із зменшення навантаження станом на попередній робочий день до дня передачі такої інформації від ОСП.

У випадку відсутності підписаних між постачальниками послуг зі зменшення навантаження (далі – ППВДЕ) та ОСП актів на зазначену дату, ОСП надає гарантованому покупцю оперативні розрахункові дані погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії, отримані від такого ППВДЕ станом на 7 число місяця, наступного за розрахунковим, у форматі, узгодженому з ОСП та гарантованим покупцем.

У разі відсутності оперативних розрахункових даних погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії, отриманих від такого ППВДЕ або ненадання ППВДЕ у встановлений договором про надання послуг із зменшення навантаження строк розрахунку обсягу не відпущеної електричної енергії в результаті виконання команди диспетчера на зменшення навантаження, ОСП має право самостійно розрахувати та надати гарантованому покупцю такі оперативні розрахункові дані погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії.

У випадку ненадання ОСП до робочого дня, що передує 15 числу місяця, наступного за розрахунковим, з накладанням КЕП уповноваженої особи погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження продавців у кожній торговій зоні для кожної генеруючої одиниці (із зазначенням ЕІС-коду типу W) продавців $\Delta W_{z,t}^e$, що входять до балансуєної групи гарантованого покупця, такі дані вважаються рівними нулю.

Оновлені дані щодо погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії відповідно до підписаних актів приймання-передачі наданих послуг із зменшення навантаження надаються ОСП з накладанням КЕП гарантованому покупцю для здійснення перерахунку в останній робочий день другого місяця за звітнім.

Остаточні оновлені дані щодо погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії відповідно до підписаних актів приймання-передачі наданих послуг із зменшення навантаження надаються ОСП з накладанням КЕП гарантованому покупцю на 5 робочий день після отримання гарантованим покупцем від Адміністратора комерційного обліку оновлених сертифікованих даних комерційного обліку електричної енергії про погодинні обсяги відпуску та споживання електричної енергії кожною генеруючою

одиноцею всіх продавців, що входять до балансуєчої групи гарантованого покушця (версії 2 останнього релізу даних комерційного обліку в системі MMS).

У разі відсутності підписаних актів приймання-передачі наданих послуг із зменшення навантаження між ППВДЕ та ОСП на дату передачі остаточних оновлених даних гарантованому покушцю для остаточного перерахунку такі дані приймаються на рівні оперативних розрахункових даних погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії, розрахованих та наданих ОСП гарантованому покушцю без можливості подальшого коригування.»;

3) пункт 9.5 після абрєвіатури, слів та знака «з ОСП за розрахунковий місяць,» доповнити словами, цифрами та знаками «але не раніше наступного робочого дня після виконання ОСП умов пункту 9.4 цієї глави,».

2. Пункт 10.5 глави 10 доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«У випадку отримання оновлених даних комерційного обліку по генеруючих одиницях продавця або споживача за «зеленим» тарифом р, що входять до балансуєчої групи гарантованого покушця, та/або у випадку отримання від ОСП оновлених даних щодо погодинних обсягів не відпущеної електричної енергії генеруючими одиницями продавців у результаті виконання команд ОСП на зменшення навантаження гарантований покупець здійснює продавцю перерахунок частки відшкодування вартості врегулювання небалансу електричної енергії гарантованого покушця та направляє продавцю акт коригування до акта приймання-передачі частки відшкодування вартості врегулювання небалансу електричної енергії гарантованого покушця в електронному вигляді, підписаний зі своєї сторони з накладанням КЕП уповноваженої особи, на електронну адресу.

Остаточний акт коригування до акта приймання-передачі частки відшкодування вартості врегулювання небалансу електричної енергії гарантованого покушця оформлюється гарантованим покушцем з урахуванням положень пункту 9.4 глави 9 цього Порядку та після підписання акта купівлі-продажу електричної енергії для врегулювання небалансів та сплати інших платежів, що є додатком 1 до типового договору про врегулювання небалансів електричної енергії, з ОСП за розрахунковий місяць з урахуванням оновлених даних комерційного обліку.».

**Заступник директора
Департаменту енергоринку**

І. Сідоров